

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului :

Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr.
 " " " " pe $\frac{1}{2}$ an . 2 " 50 "
 " România și străinătate pe an . 14 franci
 " " " " pe $\frac{1}{2}$ an 7 "

Prețul inserțiunilor :

Pentru publicațiunile oficiale, concurse,
 edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
 la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl.,
 de aci în sus 5 fl.

Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii

„FÓIA DIECESANĂ“;

eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la
 Tipografia diecesană în Caransebeș.

Cuprinsul : Anunțul funebral, circularele I. P. S. Metropolit către archidieceasa Transilvaniei și al Consistoriului eparchial către diecesa Caransebeșului despre mórtea P. S. Ep. diecesan Ioan Popasu. — Órele din urmă. Catafalcul. Conductul. Înarmoréntarea. — Necrologuri din țiare. — Parastas. — Concurse.

Prea Sântia Sa antăiul Episcop român gr. or. al diecesei Caransebeșului

IOAN POPASU,

membru al casei magnatilor țării, membru fondator al Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român, întemelătorul reuniunei învățătorilor dela scólele confesionale gr. or. române din diecesa Caransebeșului etc. etc.

provéqut cu sfințele taine a încheiat viața sa devotată bisericii, națiunii și patriei sale Duminecă în 5/17 Februarie 1889 la 2 óre dimineța după un morb numit bronchitis scurt de 4 zile în al 81-lea an al laborioasei sale vieți.

Consistoriul eparchial cu cea mai adencă durere aduce la cunoscința publică acésta tristă întemplare.

Remășițele păméntesci ale marelui apostol al bisericei și neobositului lucrătoriu pe terenul instrucțiunei poporului se vor așeđa spre vecinică odihnă în biserica sfintului Ioan din cimiteriul gr. or. al Caransebeșului, *Martți în 7/19 februarie a. c. la órele 2 d. a. celebrându-se mai nainte s. liturgie la órele 9 a. m. în biserica catedrală din loc.*

Părăstasul se va celebra Duminecă în 12/24 Februarie a. c. la 10 óre a. m. în biserica catedrală.

Oh! cine din noi nu va deplânge astăqi acéstă perdere grea!

Caransebeș, în 5/17 Februarie 1889.

Consistoriul eparchial.

Nr. 1406 Pres.

Cerculariu

Cătră toate oficiile protopresbiterale din arhidieceasa Transilvaniei.

Cu durere aduc la cunoștință iubitului cler și popor arhidieceșan: că Presanția Sa Domnul Episcop al eparchiei Caransebeșului *Ioan Popasu*, erî, adevă Duminecă în 5/17 Februarie a. c. la 2 ore după mezul nopții, în urma unui morb greu de bronchitis, a răpusat în Domnul.

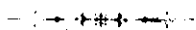
Iubit și stimat de toți, cu linisce în sufletul său și cu mângăere în inima sa a putut răpusatul să trecă din lumea acăsta în etate preste 80 de ani și după servițe mai bine ca de 50 de ani aduse biserice și națiunii sale, cărei a fost devotat cu o rară abnegațiune și cu multă bărbăție.

Biserica noastră ortodoxă română din Ungaria și Transilvania îmbracă doliu în fața acestei perderi mari; er în special arhidieceasa noastră deplânge în adormitul nu numai pre un arhieriu devotat înaltei sale misiuni, ci și pre fiul său preiubit de odinoră, a căruia memorie ne-a rămas tuturoră nestersă încă de pe timpul, când fericitul esela ca protopresbiter al Brașovului prin silințele lui nefrante întru lățirea luminei și preste tot întru apărarea intereselor noastre naționale bisericesci.

Las, ca iubitul cler și popor arhidieceșan să afle însuși modul cel mai corespunzător pentru a da adormitul în fericire presăntit episcop tributul recunoștinței premeritate; din parte-mi anuncindu-ve casul acesta trist, mă mărginesc a îndruma pre iubita preoțime parochială, ca numele aceluiași părinte episcop să-l petrecă în dipticile morților, pentru ai păstra pentru totdeauna memoria deosebi și în sânțele sale lucrări la altarul Domnului.

Sibiia, 6 Februarie 1889.

Miron Romanul,
arhieriepiscop și metropolit.

Nr. 97 B. ex 1889.

Pea On. Părinți Protopresbiteri și Administratori protopresbiterali, Onorată preoțime eparchială, iubit popor credincios al dieceșei gr. or. române a Caransebeșului.

Biserica și națiunea română, în deosebi diecesa noastră de Dumneșcu scutită au îndurat o grea perdere. — Bunul și prea iubitul ei arhieriepiscop

Ioan Popasu

nu se mai află între cei vii.

Un morb scurt dar foarte acut a tăiat firul unei vieți pline de fapte mărețe ași dimință la 2 ore în al

81 an al virstei, după o lucrare de peste 50 de ani la altarul biserice și al națiunii, în al 24 an al conducerii prea blânde de arhieriu. Cine va putea să descrie în toate amănuntele meritele acestui bărbat, carele ne fu trimis de provedința dumneșcă ca un mântuitoriu? Cine va putea să descrie câtă bărbăție, câtă abnegațiune a trebuit să aibă acest bărbat al provedinței, când la ocuparea scaunului episcopesc n'a găsit decât numai niște ruini? Cine va putea să enumere faptele lui săvărșite pe terenul cultural, național și bisericesc? El a fost Mesia poporului românesc din diecesa acăsta, care fusese apăsăsat, asuprit din multe părți. *El a fost păstorul cel bun, carele i-și pune sufletul său pentru oile sale.* — El a căutat să aduc turma cea imprăștiată de vitregimea timpurilor.

Dar neobosit cum era, a căutat s'o asigure și pentru viitoriu prin diferite măsuri, ce mintea sa înaltă, inima sa nobilă, esperința sa forte bogată i-le dădea la îndemână.

Și când Preabunul Dumneșcu l'a luat din mijlocul nostru, noi nu putem să uităm pe acela, carele cu drept cuvânt a putut dice despre sine: *luptă bună m'am luptat, cursul am sfărșit, credința am păstrat, și acuma astept cununa dreptății care mi-o va da Domnul judecătoriu cel drept!* (II. Tim. 4. 7. 8.).

Aceste ne impun nouă celor ce am gustat timp îndelungat din fructele bunătății preavrednicului și bunului Arhieriu și Părinte, ca cu aceeași iubire cu care ne-a iubit el să-l iubim și noi; veniți cu toții să deplângem mórtea acestui rar bărbat. Să-l arătăm din apropiere și din depărtare, că scumpă ne-a fost viața lui și că mult am fi mai dorit să-l avem încă în mijlocul nostru.

De aceea Consistoriu eparchial spre a-și arăta adencă durere pentru perderea acestui scump tesaur al biserice și națiunii române ordineză:

1. În toate bisericile din diecesă să se tragă clopotele 9 zile dela primirea acestui cerculariu și adevă de 3 ori pe fiecare zi;

2. Pe bisericile și edificiile școlilor noastre să se pună steag negru.

3. În toate bisericile să se săvărșescă Duminecă în 12, 24 Faur a. c. parastas pentru odihna adormitul întru Domnul, la care parastas după tragerea clopotelor va asista clerul și poporul credincios;

4. Parastasul acesta să se repetescă în ziua când va fi un an dela reposarea venerabilului adormit, adevă în 5/17 Faur 1890;

5. Până la întregirea conform Statutului organic a veduvitei catedre episcopesci să vor ceti la toate ss. liturgi ecteniile morților: „*pentru odihna sufletului repostatului șercubului lui Dumneșcu arhierieșcu nostru Ioan*”, eră scaunul arhieriesc să se ție în întreg acel restimp acoperit cu vël negru;

6. În locul Auchiereului nostru în eceniile pentru cei vii se va pomeni: *Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Miron.*

Astfel onorată preoțime, și iubit popor! se sârbătuiește aducerea aminte a acestui mare arhieru rugând pe Domnul ca „să așeze sufletul lui în loc de odihnă, în loc de verdeltă, de unde a fugit totă scârba, înstristarea și suspinarea”, cră pe noi se ne lumineze, întărească și în viitoriu cu darul seu cel prea înalt.

Totodată se aduce la cîmoscînța onoratei preoțimii și a credinciosului popor, că Consistoriul eparhial în puterea dispozițiilor statutului organic §§ 98, 118 alinea 2 a luat cîrma dieceșii și va conduce afacerile bisericesci, scolastice și fundamentale sub presiunea asesorului ordinar consistorial mai bătrîn din senatul bisericesc *Filaret Musta*, Protosinghel episcopesc, care va subscrie tôte actele consistoriale; drept aceea tôte hîrtiile oficiale și private aș se îndrepta cătră Consistoriul și presiuiu.

Caransebeș, din ședința plenară a consistoriului eparhial ținută la 5 Faur 1889.

Consistoriul eparhial:

Filaret Musta, m. p.

Președintele Consistoriului.

Môrtea lui Ioan cel bun,

primul Episcop român ortodocs al dieceșii Caransebeșului.

Bunul nostru Archiepiscopiu în timpul din urmă nu era totdeuna bine dispus sufletesce. Deja în presera zilei sale onomastice din acest an la salutațiunile și gratulațiunile tinerimei clericale și pedagogice, ale profesorilor și ale corului vocal, apoi ale membrilor consistoriului a răspuns în un mod foarte semnificativ, neindatinat. Cuvîntul seu de mulțămire improvisat, ca apröpe tôte cuvîntările sale, altcum plin de spirit și de rară dicțiune întretesut de multe sfaturi bune folositoare, Pa început marele decedat cu cuvintele: *„Între multele picături de amărăciune, ce se ströcoră zilnic în inima unu Episcop ort. român, devotat chiemărei sale, mie unuia î-mă face mare bucurie vedöndu-ve astăzi adunați împrejurul meu“* etc.

De atunci voia perfectă bună nu i-s'a mai reîntors.

Din optimist, cum fusese în totă viața sa, devenise acum pesimist. Cu tôte acestea cauta ba putem dice grăbea în acurata și consciențioasă împlinire a datorințelor și în esecutarea tuturor lucrurilor, ce i-și propusese ale sêvîrși.

Luni în 23 Ianuarie vechiu s'au început examenele semestrului prim la institutul teologic. A lipsi dela asemenea examene nu'l rēbda firea lui și martori sînt profesorii și toți invetătorii din diecesă, că el era în stare, — pecăt numai fi permitea alte

agende oficiöse și starea sänătății altcum robuste, — se asiste zile întregi la examenele teologilor preparanților și la conferințele invetătorești. Cei tineri oboseau de multe ori și el totuș nu perdea paciența.

În acea zi luni asistă la examene dela 8—12° de öra. Reîntors acasă a început a se vacța de durere de cap și resufla cam greu. Sê vede, că sê rēcise.

În ziua următoare deși nu se simția încă bine, — dinastic cum era din crescet până în tälpi —, participă în biserica catedrală la liturghia de morți pentru defunctul principe de coröna Rudolf. Zilele următoare deși indispozițiunea nu încetase și resuflarea devenise ceva mai grea, nu'l puturăm cunici un preț reținea, de a nu asista și mai departe la examene, öra Sâmbătă în 28 Ianuarie v. în o zi nefavorabilă, frigurosă și umedă a oficiat în persöna cu asistința clerului local parastasul solemn pentru susamintitul principe Rudolf, și ecînd singur rugăciunea de deslegare tot publicul pios din biserică observă, că vöcea präubitului Episcop nu mai are puterea, lastrul și metalul seu de mai nainte. Vöcea lui sonoră de mai nainte slăbise și sê lupta cu resuflarea. Reîntors în reședința sa n'a mai eșit din casă. Afecciunile asmatiche crescean rapid și în mod însufătöriu de cea mai mare grije.

Medicul casei împreună cu altul din armată consultați constatară, că pacientul este atacat de morbul de plumăni numit în sciința medicinală cu terminul tehnic *bronchitis*. Cu consentimentul pacientului, care era încă în deplină consciință, sê telegrafă după medicul Dr. Alexandru Stefanovic, proföfiscul orașului Timișöra, carele este versat în morburile interne și în care pacientul avea mare încredere. Dr. Stefanovic constată și el morbul *bronchitis* adăögönd totdeodată, că copii atacați de acest morb arare-ori scapă cu viața, bătrânii însê mai nică cänd. Cu tôte precautele și preserisele consiliului medicilor morbul înainta rapid. Morbosul de Vineri dimineța deliröză și începe a-și perde consciința și graiul devine neînțeleș. Sâmbătă dimineța i-i era mai bine. Începuse sê facă după datina lui glume, ca sê facă voie bună celor ce i-i vedea adönc întristați în împrejurul lui. Sâmbătă după pranz însê a început denou sê delireze. Vorbea tot despre afacerile dieceșii; de repețite ori a dis tare: *Tôte afacerile dieceșii römân în regulă și în rëndul cel mai bun după mine.* Mult vorbea în fantasia sa și despre instruirea internă a vilei diecesane din băile erculane, despre edificarea Seminariului și a casei dieceșii cumpörate în tömnă trecută în Caransebeș, ideii cu ale cărora realizare sê ocupase în timpul din urmă. La 12 öre din nöpte Sâmbătă spre Duminică încetă delirarea și a început agonia morții, însê fără convulsii, fără cea mai mică luptă, a început a adormi ca un copil în cel mai strict în-

teles al cuvântului resufflând, rar tot mai rar, până când la 2 ore în fața protopresbiterului Andreiu Ghidiu, a secretariului Ioan Bartolomei și a asesorului referințe dela senatul episcopesc Traian Barzu și a altor casnici încetă de a mai resuffla, închise ochii și gura pentru vecinicie. Astfel își dădu nobilul său suflet în mâinile creatoriului, după ce mai înainte fusese provădat prin numitul protopresbiter cu merindea pentru vecinicie, cu săntele taine.

Din fața acum răposatului se oglinda mai mult decât până acum blândeța și bunătatea. Din fața răposatului, care nu s'a schimbat deloc 3 zile, cât a fost espus, ceteai fericirea internă preamărirea și parcă voia să dică: „*me simt fericit, că împlinesc-mi în tume cu credință chemarea, me văd acum scăpat de multele necasuri: căduțați, voi următorii mei, de a-le purta mai departe*”. Despre temuta catastrofa se telegrafă încă Vineri în. P. Sântitului Metropolit și P. Sântitului Episcop al Aradului și ambii au recomandat prin telegrame imediat a se face toate cele posibile pentru salvarea bunului Părinte.

Tôte au fost indeşert. Catastrofa a fost inevitabilă din cauza bătrânețelor, cari nu au mai putut resista vehemenței periculosului morb.

În Domnul Adormitul pe catafalc.

După ce prea iubitul și în veci neuitatul nostru Archiereu și-a dat nobilul său suflet, cei ce se află împrejurul lui numai decât încunoștințară despre acosta jalnică întâmplare pe asesorii consistoriali din loc și deja la 2¹/₂ de ore dimineța asesorii consistoriali s'aun întrunit în număr complet, în reședința episcopescă. Defunctul în prezența asesorilor consistoriali a fost conform prescrișelor din tipic îmbrăcat în toate ornatele archiereșei prin Prea Cuvioșia Sa Părintele protosinghel Filaret Musta, protopresbiterul Andreiu Ghidiu, directorul dela teologie Dr. Iuliu Olariu și parochul local Ioan Stoian, apoi rēdicat de pe pat de cătră asesorii consistoriali și aședat pe catafalc în sala cea mare a reședinței episcopesci.

Aședat mortul pe catafalc i s'a pus în mână crucea și pe pept evangelia, apoi se ținu prin părintele Musta asistat de mai mulți preoți serviciul pentru eșirea sufletului, care serviciu aun fost foarte pētrundătorii de durere, căci glasul preoților funcționători se înădușă în lacrimi, ei asesorii consistoriali preșenti ca fiii ce și-aun perdit pe scumpul lor părinte în jurul catafalcului priviau cu ochii plini de lacrimi la jertfa, ce aun cerut-o dela noi Dzeul viilor și al morților.

După acosta asesorii consistoriali la număr 13 dimineța la 4 ore se întruniră în ședința sub președința celui mai bătrân asesor consistorial ordinariu din senatul bisericesc a Dnii Filaret Musta. Președintele prin o cuvântare scurtă, dar adēne pētrun-

dētore, arētă chemarea și datorințele Consistoriului diecesan în urmarea reșosării a neuitatului Episcop Ioan Popasu. Apoi se cētiră șș din statutul organic, cari cuprind dispozițiunile privitoare la afacerile consistoriali la mōrtea Archiereului. În ședința acēsta, care dură până la 7 ore dimineța se luară toate dispozițiunile cu privire la înmormēntarea decedatului Archiereu și la luarea inventariului averii rēmase după în Domnul răposatul. Torodată Consistoriul aun luat hotărēirea a rēmănea în permanență până după înmormēntare.

Des de dimineța aun străbătut în toate părțile orașului trista veste despre rășosarea mult stimatului și iubitului Archiereu și încă nu se făcuse binecētina până ce reședința episcopescă s'aun și umplut de public, care aun venit să mai vadă pe scumpul decedat. La amēdi sala cea mare unde era aședat catafalcul deja aun fost frumos decorată, îmbrăcată în negru și împodobită cu flori, cari iaun fost foarte dragi rășosatului. Deasemenea și treptele și pōrta aun fost îmbrăcate în negru. Pe reședința episcopescă, casa diecesană, institutul teologic-pedagogic, școla populară, ambele biserici, la comunitatea de avere, casina română și pe toate crucile din oraș se puseră stēguri negre. Pe strada principală unde se află reședința episcopescă se făcu o vină și neobiceinută mișcare de pōpor, toți cetățenii, fără deosebire, veniau să deie espresiunea întristării lor. Căci, deși rășosatul aun fost român ortodox din trup și suflet, el totuși în inima lui cea mare și nobilă aun avut simțēmintē de stēmă și iubire pentru toți, fie aparținut ei la orē ce naționalitate și religione.

Duminecā, luni și marți până la înmormēntare s'a cētut prin preoți și clerici cei patru evangeliști și din sânta scriptură premergēnd la fie-care evangelist cetenia morților. Deja luni sieriul era acoperit cu o mulțime de cununii cu următoarele inscripțiuni:

1. „Adēne jefetoriul Consistoriului diecesan. În memoria bunului Archiepiscopului.”
2. „Eforia școlilor române din Brașov. Intemeiătorului școlilor și primului ei fost președinte, Nemuritoriului Episcop I. P. 7 II 1889.”
3. „Biserica sf. Nicolae din Brașov. Binecemeritatului său fost protopop Episcopului I. P. 7 II 1889.”
4. „Orașul Caransebeș. Prea bunului său archiepiscopului.”
5. „Das Officierskorps der Garnison Karansebes. Dem edlen hochverehrten Kirchenfürsten.”
6. „Corpul profesoral. Institutul teologic-pedagogic.”
7. „Tinerimea teologică gr. or. rom. Preiubitului ei păstoriu.”
8. „Tinerimea pedagogică gr. or. rom. Preiubitului ei păstoriu.”
9. „Reuniunea învățătorilor gr. or. rom. din diecesa Caransebeșului. Marelui învățătorii, fondator și Protector.”
10. „Preoțiimea protopresbiteratului Caransebeș. Preiubitului și neuitatului Archiereu I. P.”
11. „Preoții și învățătorii protopopiatului Bisericii-albe.

Neuitatului lor Archiereu". 12. „Comitetul parochial gr. or. din Caransebeș. Pré bunului și neuitatului archiereu I. P.". 13. „Comuna bisericească gr. or. din Lugos. Neuitatului Archiepiscopului". 14. „Comuna bisericească gr. or. Orșova. Nu te va mai uita". 15. „Comuna Oravița mont. Neuitatului Archiepiscopului". 16. „Societatea academică „România Jună din Viena". 17. Comunitatea de avere bunului sprijinitoriu". 18. „Casina română binemeritatului întemeietoriu". 19. „Reuniunea femeilor române din Caransebeș. Neuitatului Protector". 20. „Societatea română de cântări din Caransebeș. Neuitatului ei Protector". 21. „Ihren edlen Gönner und Ehrenmitglieder. Die Karansebeser Freiwillige Feuerwehr". 22. „Personalul tipografiei și librăriei diecesane. Neuitatului întemeietor și mecenat". 23. „Dedicată de prima cassă de păstrare din Caransebeș". 24. „Din venerațiune Familia Stancovici". 25. „Emilia Bartolomei scumpului și în veci neuitatului ei văr. Ioan Bartolomei blândului și grațiosului seu episcop". 26. „Nepótele, scumpului și neuitatului nostru unchiu. Protopresbiterul Andreiu Ghidiu neuitatului Archiereu Ioan Popasu". 27. Dela d-na Manziarly o cumună admirabilă de camelii fără inscripțiune.

Înmormântarea.

Înmormântarea sa întemplat Marți în 7.19 l. c. după programul satorit de Consistoriul diecesan cu o pompă rară.

Deși în scurtul timp numai puținii au putut avea cunoștință despre neașteptata mörte a capului diecesei, totuși deja luni au început să vină din afară protopopi, o mulțime de preoți, deputațiuni și credincioși. Er Pré Sântitul Domn Episcop al Aradului Ioan Meșianu cu suita sa au sosit marți cu trenul de dimineață.

Actul înmormântării sa început la 9 $\frac{1}{2}$ de ore a. m. După finirea unui serviciu scurt, sieriul ce cuprindea rămășițele neuitatului Archiereu au fost închis și ridicat pe mâni de către 8 preoți îmbrăcați în ornate apoi coborît jos dinaintea porții reședinței episcopesei, unde conductul funebral era deja pus în ordine. La înmormântare a pontificat Pré Sântia Sa Dl Episcop Ioan Meșianu, fiind asistat de Pré Cuvioșia Sa Părintele protosinghel Filaret Musta, ieromonahul Augustin Hamsea, protodiaconul Ignatie Pap, diaconul parochial din Lugos Partenie Pesteanu, toți protopopi și administratorii protopopesci, afară de unul, care a fost împedecat și circa 50 de preoți.

Din public a participat o mulțime de deputațiuni din loc și din afară. O deosebită și plăcută impresiune au făcut participarea Ilustrității Sale a Dlu Episcop gr. cat. al Lugosului Dr. Victor Mihalyi de Apsia cu secretariul seu Mihaiu Perianu, precum și participarea capitolului gr. cat. din Lugos prin reprezentantele lui Ioan Madincea. Au mai participat și Ilustritatea Sa Dl Dr. Alesandru de Moesönyi.

Dintre deputațiuni au participat Eforia școlilor gr. or. din Brașov prin o deputațiune constătătoare din Domni: Ioan Lenger, advocat, parochul Vasilie Voina, Cristea Navrea, comerciant, Dr. I. St. Ciureu, medic. Comuna bisericească gr. or. română a Lugosului prin o deputațiune constătătoare din 20 de persoane sub conducerea președintelui oficiului orfanal comitatens, Stefan Antonescu. Comuna bisericească a Rușavei. comuna bisericească Oravița-montană, precum și alte comuni bisericesci. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului.

Protopopiatele încă au fost reprezentate prin câte o deputațiune.

Dintre autoritățile și corporațiunile din loc au participat corpul oficeresc al regimentului ces. reg. Nr. 43. din loc. Representanța orașului Caransebeș. Funcționarii dela toate oficiile judecătorești și civile și profesorii dela școlile din loc. Au mai participat comunitatea de avere, casina română, societățile de cântări din loc „karansebesi dal- és zeneegylet“, „Gewerbe-Gesangs-Verein“, „Societatea română de cântări și de musică din Caransebeș“, reuniunea industriașilor, corpul pompierilor și „Kranken-Verein“.

Conductul funebral.

În fruntea conductului mergeau copiii dela școlile elementare și civile din loc, apoi corpul ducătorilor de cunună, Gewerbe-Gesangs-Verein, karansebesi dal- és zeneegylet, elevii dela teologie și pedagogie și corul societății române de cântări, copiii ministranți, apoi au urmat preoții funcționari. Crucea defunctului purtată de cel mai bătrân protopresbiter Alesandru Ioanovici al Jebelului. După acesta au urmat doi diaconi, apoi Archiereul pontificătoriu sub baldachin. Er imediat înaintea coșciugului cărja episcopului răposat îmbrăcată în vël negru, purtată de către protopresbiterul Vërșetului Ioan Popovici, mitra și crucea dela grumazi și encolpionul răposatului, purtate pe o tavă de argint de către protopresbiterul Mihaiu Popovici.

Apoi a urmat sieriul încunjurat de ambele părți de purtători de mașale. După sieriul au urmat rudeniile, membrii Consistoriului și Sinodului eparochial, apoi diferitele deputațiuni și stimatori de al marelui defunct. Ordinea esemplară au susținut o pompierii din loc, cari dealungul conductului au format un spaliu, purtând torțe.

Astfelu compus conductul la 9 $\frac{1}{2}$ de ore sa pus în mișcare spre biserica catedrală.

Conductul funebral sau oprit până la biserica în 3 locuri: la crucea mare din piață, la institutul teologic-pedagogic și la crucea din strada bisericeii unde sau făcut stările obicinuite.

Adus sieriul în biserica fu așezat înaintea amvonului și după acesta îndată să și începu celebrarea sfoi liturgii la care a pontificat Pré Sântia Sa Dl

Episcop Ioan Mețianu, asistat fiind de mai mulți preoți. Liturgia sau sfârșit la 11½ ore a. m. Sieriul ce cuprindea rămășițele pământesci a-le scumpului decedat au rămas espuse în biserică până după serviciul de înmormântare. Slujba înmormântării s'a început la 2½ ore d. a. la care a pontificat éráș Pré Sântitul Domn Episcop Ioan Mețianu. La finea acestei slujbe Pré Sântia Sa cu cunoscutai elocință făcu panegiricul repositului Archiereu, în care se reoglină fidel întréga viață și activitatea neobosită ce au desvoltat'o repositul pe terenul bisericesc și național*).

Cântările funebrele precum și cele liturgice le-au executat cu multă frumșetă corul elevilor institutului teologic-pedagogic diecesan și societatea română de cântări din loc sub conducerea profesorului de cântări Anton Sequens.

După finirea serviciului de înmormântare, conductul funebral în ordinea descrisă mai sus au pornit spre biserica din cimiteriu. În biserica acesta, după-ce sau mai cetit o scurtă rugăciune, rămășițele pământesci ale primului și în veci neuitatului Episcop român al Caransebeșului au fost aședate spre odihnă vecinică în cripta provisorie din biserică înaintea ușilor împărătesci. După sôvêrsirea ceremoniilor bisericesci, toate trei societățile de cântări, ce au participat la conductul funebral au executat cu multă precisiune câte o cântare funebrală și cu acesta sau terminat actul înmormântării la 5 ore după amêđi.

Necrologuri din diare.

Sibiu, 6 Februarie.

Telegraful român serie :

Un stindard negru arborat erî pe la órele 11 înainte de amêđi la reședința arhiepiscopescă ne a dat primul semn, că biserica greco-orientală română din Ungaria și Transilvania este în doliu.

Da așa este. Biserica noastră a îmbrăcat haine de jale, căci erî a închis ochii pentru totdeauna în reședința episcopescă din Caransebeș capul acestei diecese, nestorul arhierilor nostri, venerabilul prelat *Ioan Popasu*.

O telegramă sosită aici alaltăeri ne-a anunțat repentina bolnăvire a episcopului Ioan Popasu, și inima noastră a fost cuprinsă de mare neliniște. Aveam în vedere etatea înaintată a fericitului în Domnul, căruia i-a fost dată se-și sêrbeze aniversarea de 80 de ani a născerei sale. Acesta însuflare ne însufla mari îngrijiri, ne mângâiam însă cu dulcea speranță, ca fisicul cel tare al repositului va mai pute rezista încă și la această bolnăvire, ne mângâiem cu speranța, căci unde este mare pericolul, acolo este mare și speranța, voind adecă a oprima în noi și cugetul unei posibile catastrofe.

*) Sperăm, că în unul din numeroii procsimî vom putea publica această cuvântare memorabilă.

În interval de 24 de ore ne sosese înse telegrama a dóna, care ne vestese, că episcopia noastră din Caransebeș este văduvită, căci a bineplăcut lui Dđen se cheme la sine pre cuviosul sên, se cheme la locașurile cele vecinice pre venerabilul bătrân, care după o frumoșă etate de preste 80 de ani, consacrată binelui bisericeii și națiunei, cu inima linisită a rostit cuvintele bătrânului Simeon : Acum slobozeșce pre robul têu stăpâne, după cuvêntul têu, în pace, căci vêđură ochii mei mântuirea.

S'au închis ochii trupesci ai venerabilului arhieriu Ioan Popasu. S'au închis pentru totdeauna, și ochii nostri sufletesci cu mândrie se resfată asupra operelor acestui bărbat, care s'a făcut nemuritoriu înaintea românilor în general, și cu deosecire înaintea noastră a românilor greco-oriental de sub coróna Sântului Stefan.

Stêlp puternic al ortodoxeii, apostol învăpăiat al culturii poporului român, fericitul în Domnul o vieță întrégă a fost cu mîntea și cu inima la locul sêu și repetăm. liniștit a pronunțat cuvintele : „Acum slobozesce stăpâne”

Luptă bună a luptat, și acuma Dumneđeu puterilor l'a chemat la odichna cea vecinică.

Biserica noastră din Brașov i-a deșchis porțile, pe când era încă tînêr, și încrederea arhierului de pe atunci, a fericitului Ioan Moga, i-a deșchis teren de activitate, punêndu-l în fruntea protopopiatului din Brașov.

Și fericitul cu nobilă învăpăiere s'a pus la lucru și ea prin un farmec a adunat în jurul sêu pe bravii nostri neguțători Brașoveni. Și în timp relativ fórte scurt s'a ridicat pomposul edificiu al gimnasiului nostru din Brașov, care vecinic va glorifica numele protopopului Ioan Popasu.

Încrederea monarchului și cea a fericitului arhieriepiscop și metropolit Andreiú Baron de Șaguna a pus în mână vrednicului protopop, mai apoi archimandrit Popasu cârja eparchiei a Caransebeșului, a eparchiei de Dumneđeu scutite, i-a pus în mână toiagul păstorirei.

Și în interval de preste 50 de ani Ioan Popasu, n'a încetat de a sluji la altariul Domnului, în interval de aprópe 25 de ani toiagul păstorirei n'a căđut din mână lui, gonind lupii, carií voiau se sfășie turma și domolind pe cei de rea credință, cari voiau se facă smintelă între fii credincioși.

Dumneđeu se-í facă odichna în locașurile cele vecinice !

Gazeta Transilvaniei serie :

Numai Sâmbătă primirăm scirea întristătóre, că vrednicul și de toți iubitul Episcop al Caransebeșului zace greu bolnav, ér Duminecă ne și comunică telegraful, că vieța acestui arhieriu, atât de scump nêmului romănesc, s'a stins.

A trebuit și octogenarul episcop al Caransebeșului se dea tributul sêu nemilóseii sorți omenesci, dar se măr-turisim cu toții : ne-a părăsit cu toate acestea prea curênd, căci deși era împovêrat de anii vieții, bătea în peptul sêu o inimă sinceră romănescă, care ne făcea se sperăm încă mult dela dênșul.

Numele lui Ioan Popasu este strins legat de istoria desvoltării noastre naționale dela 1837 încóce.

El a fost unul din mândra pleiadă a acelor vrednici bărbați ai națiunii române, care cu cuvântul și cu fapta au lucrat sincer și desinteresat pentru luminarea și liberarea nemului românesc.

Om înclinat spre fapte bune și nobile, Român de inimă, Ioan Popasu au fost timp de 28 de ani mândria și podoba Românilor brașoveni, a fost un adevărat păstor sufletesc al lor, povățuitorul și ocrotitorul lor în vremuri rele și bune.

Spiritul lui deștept l'a făcut capabil de a înțelege pe deplin înalta sa chemare, l'a îndemnat să se asocieze cu bărbați luminați și bine sêmțitori ai timpului sên și să stăruie a sêvêrși fapte demne și mărețe românesci.

Școalele române centrale din Brașov sânt un viu și neperitoriu monument al acestor nobile stăruințe în timpul în care Ioan Popasu a servit biserica și națiunea sa ca protopop al Brasovului.

Ceea-ce a sêvêrșit Ioan Popasu, ca episcop al Caransebeșului în timp de 22 de ani, mărturisește iubirea și venerațiunea, ce l'o dovedeau necurmat credincioșii săi.

Ioan Popasu a luat parte și la mișcările naționale ale românilor în anii viforoși dela 1848 ca și mai târziu, și a mers cu poporul sprijinind aspirațiunile lui legitime.

De aceea, dîce-se, fiind-că era român pronunțat, nu s'a recomădat spre înalta aprobare alegerea de Metropolitan a lui Ioan Popasu.

Sôrtea l'a dus la Caransebes și aci a dat Ioan Popasu, ca episcop, dovedî de ajuns, că a fost vrednic de încrederea ce-o puseseră întrînsul fiî bisericeii greco-orientali.

Ioan Popasu a rēmas credincios salutarelor și nobilelor sale principii, a rēmas credincios poporului sēu. Pentru acēsta poporul l'a recompensat prin ovațiunile ce i-lea făcut cu ocaziunea jubileului de 50 de ani ai preoțimeii sale și acum de curēnd cu ocaziunea aniversării a 80-a a etății sale.

Trăim în timpuri fôrte grele, când tot mai rarî sânt bărbații conducători, cari sē devotēză cu trup și suflet intereselor poporului român. Jalea, ce ne cuprinde la despărțirea de Ioan Popasu, este în aceste momente îndoii de mare.

Cu adēncă durere depunem pe mormēntul prea demnului arhieru din Caransebes omagele nôstre de pietate și de recunoștință și l'î dicem :

Luptă bună ai luptat, curgerea ai pluit și credința ai păzit. Faptele tale nobile și românesci lumineze în veci ca o sfântă făclie în calea viitoarelor generațiuni !

Tribuna serie :

Tristă datorință venim a ne împlini. Aducem scirea cea durerôsă, că inima nobilă a unui veteran între prelații romani ieri diminețā a încetat de a mai bate.

Episcopul Ioan Popasu din diecesa gr. or. a Caransebeșului a încetat de a mai fi între cei muritori. A trecut la eternitate, unde môrtea nu mai are nici o putere.

Dacă este așa, se pôte justifica afirmațiunea nôstră, că tristă datorință ne împlinim, că durerôsă scire venim a aduce.

A trece la eternitate, unde môrtea nu mai are putere, este o biruință a celor netrecătoare asupra celor trecătoare. În asemenea cas nici întristarea, nici duiosia nu pôte avea loc. Mai departe, o inimă cum au fost a defunctului, o inimă, care în decurs de cincideci-și-trei de ani s'a străduit a bate pentru prosperarea intelectuală-morală și chiar și materială a fiilor săi sufletesci, care sânt toți Români, și-a împletit și asigurat cununa nevestejită.

Fericit dar acela, care își pôte asigura astfel de cunună. Fericit care n'a slăbit și n'a scobălit nici sub greutatea anilor, a acelora ani, care după profetul din anticitate, nu aduc decăt ostenelă și durere.

Un astfel de bărbat a sporit totodată și talantul. Un asemenea bărbat are așadară să între întru bucuria Domnului sēu.

Cum se unesce înse cu acestea întristarea și durerea nôstră? Cum?

Acēsta ne-ar pute-o spune cetățeni români din Brașov și din giurul Brașovului, ne-ar pute-o spune mai cu sēmă diecesanii din diecesa Caransebeșului. Toți acestea au avut ocaziune a simți bunătatea inimii defunctului mai mult decăt alții. Și toți acestea știu mai bine, ce însemnează o pierdere a unei inimii, care s'a știut de atâtea ori entuziasma pentru fapte folositoare, pentru fapte, care au dat la mi, decî de mi și sute de mi hrană sufletescă. Pentru-că ei sânt în stare mai mult se aștepteze de ce natură și de ce folos au fost aceea hrană, care a întărit și predispus pe cei hrăniți cu dînsa la fapte, tot așa de nobile și de folositoare.

Gimnasiul din Brașov, diecesa Caransebeșului cu toate ale sale vor rēmane monumente neperitoare despre calitatea spiritului și a inimii prelatului defunct, însă totodată și mărturie despre pierderea ce a îndurat diecesa caransebeșană și preste tot Românii, care au mare lipsă de bărbați ca defunctul, când cele două stele-luceferi, ochii capului episcopului, au apus pentru totdeauna, când rostul lui sonor a tăcut pentru vecie și când inima lui a bătut pentru ultima oră.

Sântem Români.

Prelatul defunct, monumentele ce și-lea rēdicat, lea rēdicat în folosul Românilor. Încetarea lui din viață, deși într'o etate înaintată, a încetat spre durerea Românilor buni și de inimă. Decî ca Români, simțim și noi întristarea și durerea, cauzate de o pierdere românescă. Simțindu-o însă, o și justificăm.

Deasupra mormēntului, ce se va deschide spre a primi în simul pămēntului resturile pămēntesci ale defunctului, vērșăm și noi o lacrimă dimpreună cu jeltorii cei adevărați. Tot în acel loc însă exprimăm și dorința, ca țărna scumpului defunct să-i fie ușoră, spiritul lui să se odihnească cu dreptii și cu aleșii lui Dđen, or' fiilor lui sufleteci să caute, ca precum în trecut cu mândrie l'au chemat părintele lor, tot așa în viitor să fie vrednici ereții sufletesci ai lui.

România liberă din București scrie :

Din Caransebeș, primim dureroasă veste, că bătrânul mitropolit (ales) Popasu a încetat din viață.

Un mare doliu pentru Români de peste munți.

Mitropolitul Popasu făcea parte din acea generațiune eroică, care a luptat la 1848 pentru drepturile naționalității române.

Mâne să vor depune în veșnicul locaș rămășițele pământese ale octogenarului, în care simțimentul național a vibrat totdeauna cu putere.

Acest doliu are un răsădit de durere și la noi, unde veneratul repausat are rude și mulți amici. (Va urma).

PARASTASUL

pentru odichna sufletului în Domnul adormitului nostru
Archiepiscopului

IOAN POPASU,

să va celebra Duminecă în 12/24 Februarie a. c. la 10
ore antemeridiane în

Biserica s. Ioan din cimiteriu.

Ceia-ce aduce la cunoștință publică

Consistoriul eparchial.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc cu limba de propunere română și magiară, la școala comunală din comuna *Globurău* se deschide concurs :

Emolumentele legate cu acest post sânt :

Salariul anual 200 fl. v. a.

24 metri de lemne de ars.

Cortel bun în natură cu grădină de legume.

Recursele provădute cu timbru de 50 cr. compuse în limba magiară și adresate înaltului Ministeriu de cult au să se trimită până la finea lui Februarie 1889, la comitetul administrativ al comitatului *Caras-Severin* în *Lugos*.

Învățătorul denumit e îndatorat a purta și cântările bisericesești după ritual gr. or. [4] 2--3

Plugova, 11 Februarie n. 1889.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din comuna bisericesească *Drăgășinești*

cu filia *Mutnicul-mic*, protopresbiteratul Făgetului, se es-crie concurs cu termen de 30 de zile începând dela prima publicare în „Folia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt :

1. În bani gata 164 fl.

2. 12 Htl. grâu și 24 Htl. cucuruz.

3. Pentru scripturistică 8 fl.

4. Pentru conferință 10 fl.

5. Pentru lemne de încălțit pe sarna școlei și a învățătorului 48 fl.

6. Locuință liberă cu folosirea grădinei școlei de 1 $\frac{1}{2}$ juger.

Cei-ce doresc a ocupa acest post învățătoresc au să se subșternă recursele ajustate cu documentele necesarii conform statutului organic și a regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parochial din *Drăgășinești*, la oficiul protopresbiterat gr. or. român al Făgetului până la termenul deschis.

Drăgășinești, din ședința comitetului parochial ținută la 15 Ianuarie 1889.

[5] 2--3

Comitetul parochial.

În conșlegere cu mine : Sebastian Olariu protopresbiter tractual.

CONCURS.

Pe baza decisului consist. ddto 3/15 Decembrie 1887 Nr. 703 se publică concurs pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din comuna *Birda* protopresbiteratul *Jebelului* până la finea lui Martie a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt :

1. În bani gata 122 fl. v. a.

2. 15.50 Htl grâu și 15.50 Htl cucuruz.

3. Pentru scripturistică 5 fl.

4. Pentru conferință 8 fl.

5. 2 jugere de livadă fanaț.

6. Locuință liberă cu 2 chilii, cumină și cămară și folosirea grădinei școlei de $\frac{1}{2}$ juger intravilan.

7. Dela înmormântări unde va fi poțtit 20 cr.

Doritorii a ocupa acest post învățătoresc au să trimită recursele ajustate cu documintele necesarii conform stat. org. și regulamentului pentru organizarea învățământului adresate comitetului par. din *Birda* la oficiul protopresb. gr. or. rom. al *Jebelului* până la termenul sus indicat.

Birda, în 5 Februarie 1889.

[6] 1--3

Comitetul parochial.

În conșlegere cu mine *Alesandru Ioanoviciu*, protopresb. tractual.